
Til
MR-NER

Kopi

Fra
Nordisk Ministerrådssekretariat

Emne
MR-möte 7-8 september 2006 i Bodö

Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
Tel
+45 3396 0200

Fax
+45 3396 0202

www.norden.org

8.9.2006

Bilaga 10.1

Ministererklæring for energi fra det nordiske ministermøtet i Bodø den 7.-8. september 2006

Energi

De nordiske energiministrene er enige om den politiske hovedretningen på arbeidet som inngår i energihandlingsplanen 2006-2009. Dette gjelder i forhold til mål om en fortsatt bærekraftig energiutvikling, energiforsyningssikkerhet og i forhold til at de nordiske land sammen må bidra til et fungerende elektrisitetsmarked i Østersjøregionen og i Norden. De nordiske energiministrene er enige om at det fortsatt er viktig å styrke det nordiske energisamarbeidet.

De nordiske ministrene ser at energipolitikk har kommet høyere opp på den internasjonale politiske dagsorden, blant annet gjennom EUs grønnbok om energipolitikk, drøftelsene i G8 og i forhold til energiutfordringene i Nordens nærområder som Østersjøen og Russland. Det bør vurderes hvordan Norden kan tilrettelegge for den nære dialogen med de baltiske land og i utformingen av det videre østersjø samarbeidet på energiområdet i BASREC. EU's ny Nordlig Dimensjon politikk gir nå en ny ramme for det nordiske samarbeidet. Energiministrene anser at energisamarbeidet og spesielt gjennom å fremme bærekraftig energibruk i nordlige regioner bør være et fokusområde i den nye nordlige dimensjon.

Nordisk innsats i forhold til EU/EØS's energidagsorden

De nordiske energiministrene er enige om å spille en aktiv rolle i diskusjonene på EU/EØS-nivå bl.a. om en europeisk energistrategi og samordne sine standpunkter så langt det er mulig. EUs Grønnbok om energipolitikk er et viktig grunnlag for en videre diskusjon om energipolitikk på europeisk nivå. Rammeverket for politikk og lovgivning er i økende grad utviklet gjennom vedtaksprosesser i EU/EØS og det er viktig å vurdere en sterk nordisk innsats i alle faser av EUs lovgivningsprosess.

Det nordiske elektrisitetsmarkedet

De nordiske energiministrene er enige om den vesentlige betydningen som det nordiske elektrisitetsmarkedet bør ha i energisamarbeidet fremover. De nordiske energiministrene understreker sterkt viktigheten av et tett og godt samarbeid mellom alle relevante aktører i elektrisitetsmarkedet. En videre harmonisering av det nordiske elektrisitetsmarkedet kan føre til ytterligere fordeler for alle aktører i markedet. Ministrene understreker også betydningen av å ha en tett dialog om utviklingen av EU/EØS politikk på elektrisitetsområdet.

Gjennom en grundig prosess og en aktiv dialog med aktører i markedet over flere år, er det oppnådd stor enighet om hva som bør være fokusområdene for samarbeidet om nordiske elektrisitetsmarkedsspørsmål i året som kommer. De nordiske energiministrene verdsetter den aktive rollen de nordiske systemansvarlige, regulatorer og andre markedsaktører har tatt i arbeidet med en ytterligere harmonisering og effektivisering av det nordiske elmarkedet. Det noteres spesielt at NordREG (de nordiske regulatorer) og Nordel (organisasjonen av nordiske systemoperatører/ nettselskaper) har utført et omfattende og grundig arbeid som utgjør gode bidrag til denne prosessen, og det er meget viktig at arbeidet fortsetter med samme ambisjonsnivå.

De nordiske energiministrene understreker at et høyere prisnivå i Norden viser nødvendigheten av en felles nordisk håndtering av elektrisitetsmarkedet. Dagens situasjon med lite vann i magasinene og høye kraftpriser understreker ytterligere betydningen av et velfungerende og harmonisert nordisk kraftmarked.

De nordiske energiministrene fremhever at det er enighet om politiske anbefalinger for videre elektrisitets samarbeid i Norden. Disse er nedfelt i vedlegg 1. For en videre utdypning av anbefalingen vedrørende det nordiske elektrisitetsmarkedet vises det til Elmarkedsgruppens bakgrunnsnotat "Electricity market Group 2006" – se www.norden.org/el/sk/rapporter.asp

Fornybar energi og energieffektivisering

Energiministrene har satt i gang et nytt og viktig samarbeid om fornybar energi og energieffektivisering i tråd med handlingsplanen for energisamarbeidet 2006-2009. Målet er å utnytte Nordens fortrinn innen fornybar energi og energieffektivisering. Norden har mye å by på innen vannkraft, vindkraft, biomasse og energieffektivisering

Norden ønsker i fellesskap å koordinere og være aktive i forhold til en EU/EØS-dagsorden på disse områdene. Dette gjelder blant annet i arbeidet med en europeisk energistrategi.

De nordiske energiministre er enig om å igangsette gjennom embetsmennene en rekke initiativer basert på fremlagte anbefalinger. Dette innebærer at Norden skal fungere som utstillingsvindu for fornybar energi og energieffektivisering. Det innebærer også initiativer med henblikk på å styrke vindenergiens rolle i det nordiske markedet samt aktiviteter innenfor biomasse og biobrenselområdet.

Klimapolitikk og energi

De nordiske energiministrene mener at det nordiske samarbeid mellom energi- og miljøsidene bør spille en betydelig rolle i å avdekke nye problemstillinger og analysere mulige løsninger i klimapolitikken.

Energiministrene er enige om å analysere ytterligere hvordan kvotepriser, brenselpriser og elektrisitetspriser påvirker hverandre.

Energiministrene er enige om å arbeide for at systemet med utslippskvoter videreutvikles. Dette skal ha særlig fokus på metoder for tildeling, lengden på allokeringmetoder, hvordan unødig store svingninger i pris kan unngås, faren for bruk av markedsmakt og kobling av det europeiske kvotesystem til andre system for kvotehandel.

Energiministrene er enige om å evaluere forsøksområdet for bruk av Kyoto-mekanismene og å utrede innføringen av "linking"- direktivets betydning for felles gjennomføringsprosjekter ("Joint Implementation") i Østersjøområdet.

Energiministrene ønsker fortsatt progresjon i arbeidet med konkrete resultater i "Testing Ground Agreement" og "Testing Ground Facility".

Energiministrene er enige om at de nordiske landene skal delta aktivt i den internasjonale prosessen i utviklingen av det internasjonale klimaregimet etter 2012.

Energiutfordringer i tynt befolkede områder (Vest-Norden)

De nordiske energiministrene ønsker å sette fokus på samarbeidet med Nordens naboer mot vest, og gjerne med de tynt befolkede områder utenfor Norden, nærmere bestemt i Canada og på Shetlandsøyene. Dette kan blant annet gjøres gjennom det Vestnordiske samarbeid.

Ministerrådet legger vekt på en langsiktig innsats mot utbredelsen av fornybar energi, også i de tynt befolkede områder.

Demonstrasjon av nye energiteknologier

De nordiske energiministre tar til etterretning hovedkonklusjonene fra seminaret om Norden som region for demonstrasjon av nye energiteknologier i Bodø den 6. – 7. september. Ministrene noterer med tilfredshet at det er sterke nordiske initiativer og interesser innenfor demonstrasjon av nye energiteknologier for hydrogen, karbonfangst/deponering og bioenergi.

Vedlegg 1

Vedlegg til ministererklæring fra nordisk energiministermøtet under NER vedrørende anbefalinger om det nordiske elektrisitetsmarkedet

De nordiske energiministrene har på møtet i Nordisk Ministerråd (NER) blitt enige om å fremheve følgende anbefalinger vedrørende det videre arbeid med det nordiske kraftmarkedet;

Det utredes hvorvidt og hvordan et mer harmonisert regulatorisk rammeverk i forhold til de systemansvarlige kan bidra til ytterligere effektivisering av markedet.

Oppgaver som er definert utenfor systemansvarets kjerneoppgaver skal finansieres transparent og utenom systemtariffen.

Det utredes hvorvidt og hvordan en felles nordisk langsiktig løsning for å sikre tilstrekkelig investering i topplastkapasitet kan utformes.

En felles nordisk plattform for balansetjenester utredes videre.

Felles nordiske prinsipper for flaskehalshåndtering bes etablert snarest. Dette er vesentlig for det videre nordiske samarbeidet og for forsyningssikkerheten i markedet.

Et felles nordisk sluttbrukermarked utredes videre. Utgangspunktet skal være et nordisk samfunnsøkonomisk lønnsomt perspektiv.

Produkter og tjenester som fremmer aktiv forbrukerfleksibilitet i elspotmarkedet skal utredes.

Sluttbrukernes insentiv til fleksibel tilpasning av sitt strømforbruk skal videreutvikles med konkrete tiltak.

Muligheten for samordning av markedsovervåkingen av det nordiske regulerkraftmarkedet med overvåkingen av Elspot, Elbas og det finansielle elmarkedet skal utredes. Utredningen bør fokusere markedets behov for full informasjon og hvordan dette kan sikres.